

Volume 16

May 2004

Part 2

Justice Babu takes over

In a ceremonial function held in the Durbar Hall of Rashtrapathi Bhavan on 2.5.2004 the President Dr. APJ Abdul Kalam, administered the oath of office to Mr. Justice S. Rajendra Babu, as the 34th Chief Justice of India. The Vice-President of India Mr. Bhairon Singh Shekavat, the Prime Minister Mr. Atal Bihari Vajpayee, a number of his Cabinet colleagues, judges of the Supreme Court and dignitaries were present on the occasion.

Smoking banned

With effect from May 1, 2004 the cigarettes and other Tobacco Products (Prohibition of Advertising and Regulation of Trade and Commerce, Production, Supply and Distribution) Act, 2003 has come into force. This Act bans smoking in public places, promotion of cigarettes and tobacco products through advertisements and sponsorships besides sale of cigarettes to minors.

Point Blank

"Soon after I received transfer order, I went and met the then CJI and explained him that I was not involved in the controversy. But the then CJI told me that I should meet Justice Rajendra Babu, who is from Karnataka, and everything will be solved. But I told him that I do not want to meet Justice Babu because, despite knowing me, he did not contact me even after rumours were spread about the controversy. Except Justice Babu, all other Judges from Karnataka, who are in the Supreme Court were against my transfer. Justice Babu was in favour of my transfer for some personal reasons."

Justice Chandrashekaraiah, Judge High Court of Karnataka, while giving a clean chit to the media in connection with the reported Mysore Resort episode.

Judiciary is not corrupt

Justice R. C. Lahoti

The Chief Justice of India - designate Ramesh Chandra Lahoti said in New Delhi on May 27, that the judiciary is not corrupt and sounded in a warning that one or two corrupt officials sully the image of the system will be taken care of while sounding caution against pessimism Justice Lahoti said that the existence of blacksheep is only an aberration and does not make the system corrupt.

While stating that the CJI has little power to deal with alleged incidents of indiscipline among judges Justice Lahoti remarked has a father need some written power to deal with the indiscipline child? The CJI has the moral authority to deal with incidence of alleged indiscipline among the judge, he said.

He asserted that the moral authority has to be promptly, effectively and meaningfully exercise before the situation goes beyond control. If you suffer cold one day, a glass of hot water in the night would take care of it, but if you allowed that to go on for a week, it would result in fever and if you still neglect then you might get pneumonia said Justice Lahoti. He concluded by saying that "hence, take care of the

abberations right at the beginning, things will fall in place."

Judicial Officers discharged

Through a notification dated May 21, 2004 the Government of Karnataka has discharged the following eight judicial officers from service as having found that they were not suitable to hold the posts of Civil Judges (Junior Division). These judicial officials were recruited during 1998-99 were on extended probation.

The discharged civil judge are: Mr. Nataraj C. Chulappanavar, JMFC, Kollegal, Mysore District (who was under orders of transfer as Civil Judge (Jr. dn.) OOD to Karnataka High Court as leave reserve); Mr. Srikant Appasahe Kabburkar, JMFC, Navalgund, Dharwad; Mr. K.B. Krishna Murthy, JMFC, Mundargi, Gadag; Mr. Venkatesh R. Bhagat, Channarayapatna, Hassan; Mr. M. Venkataramanappa, Sedam, Gulgarga; Mr. Ankalkoti Rajendra Shanthappa, Registrar Court of small causes, Bangalore; Mr. Sharana Kumar, JMFC, Chikkodi, Belgaum; Mr. A. Lourdu Mariyappa, Aland, Gulbarg.

Campus Watch

On 15.5.2004 Mr. Justice S. Rajendra Babu, the Chief Justice of India, addressed the students of Bangalore University Law College at Jnanajyothi Auditorium in Bangalore. He stressed the point that legal education needs social relevance and said that the legal fraternity is not evoking

see page 3

Around the Courts

Service Law

☐ Report of the complaint committee, could form basis for punishing employee;

In a judgment delivered on April 27, 2004 a division bench of the apex court comprising Justice S. Rajendra Babu, Justice K. G. Balakrishnan and Justice G. P. Mathur held that an employee of an organisation can straight away punish on the basis of a report of the complaint committee by treating it as an inquiry report. This clarification was given by the court on the plea of a social activist Medha Kotwal Lele and others who had challenged the correctness of the procedure adopted in ordering a new inquiry by the organisation by treating the report of the complaint committee as mere findings of a preliminary nature. The court clarified that there is no requirement of a new inquiry and report of the complaint committee can form the basis for punishing an employee.

Criminal Law

☐ Sec. 420 IPC - introducer of an applicant to open a bank account is not liable for the offence of fraud played on the bank;

Central Bank in Jamshedpur filed a complaint against one Loknath Acharya and Manoranjan Das as liable for having cheated the bank of Rs. 27,000. Manoranjan Das operated a current account in the Bank. He introduced Loknath Acharya to the bank when Acharya opened a current account on May 26, 1972. Later, Acharya presented three DDs for Rs. 32,000/-, Rs. 78,000 and Rs. 90,300 for collection by the Bank. Almost simultaneously he presented a self cheque and withdraw Rs. 27,000 from the bank. Later the bank found that all the three DDs presented by Acharya were forged. The trial court found both the Accused

see page 4

Justice Lahoti appointed new CJI

Mr. Justice Ramesh Chandra Lahoti has been appointed as the new Chief Justice of India with effect from June 1. Justice Lahoti succeeds Justice S. Rajendra Babu, who retires on the same day after holding the office for a short stint.

One generation's dissents have often become the rule of law years later.

Irving Kaufman

Judicial Abrasiveness

First it was a case of possessing excessive wealth than the known source of income by Ms. Jayalalitha, the Chief Minister of Tamil Nadu, wherein the Supreme Court ordered the transfer of prosecution from Tamil Nadu to Karnataka. Now, it is the Best Bakery case wherein the Supreme Court altering the prosecution to be transferred from Gujarat to Maharashtra. By these judgments precedents have been laid to set in a new trend of seeking justice by the litigants who could refuse to submit themselves to the jurisdictions of the courts which was empowered to try the cases in the normal course. It is obvious that in both these instances the Supreme Court has refused to trust the efficacy of higher judiciary of the two states. By implication the federal nature of the constitution, more so, concerning the judiciary is ignored by the court.

In the Best Bakery case all canons of criminal justice system are ignored and the accused are made to stand trial after they were acquitted by the fast track court and the State High Court dismissed the appeal.

A trend has also been set by the Supreme Court in the Best Bakery Case, wherein, certain remarks have been made against other Constitutional Authorities including the High court. Whether the judgment could not have been delivered without resorting to such unsavoury remarks is a question the court has not taken into account.

One of the main reasons on the basis of which these judgments have been rendered is that the prosecution witnesses could not speak the truth in the prevailing circumstances and or out of the fear psychosis vis-a-vis the State administration. In other words the prosecution witnesses were under a threat perception because of which they could not support the prosecution. However, plausible this ground may be, it is common experience that routinely prosecution witnesses fail to stand by their own statements for many reasons including a threat perception. On that basis whether prosecutions can be transferred from State to State is a question that every right thinking person who has faith in efficacy of criminal justice system and the constitution has to ponder.

Sad day for judiciary

In a judgment delivered during the first week of May 2004 a bench of the Supreme Court comprising Mr. Justice R. C. Lahoti and Mr. Justice Ashok Bhan expunged the remarks of a Division Bench order of Patna HC of December 3, 2003 terming it as "derogatory, disparaging and uncalled for". The relevant facts leading to this situation are as follows :

Some applicants approached the Supreme Court with a grievance that the Patna HC is not hearing their applications despite directions from the apex court. On that application the Supreme Court called for details from the HC, the circumstances under which the direction of the apex court was not followed. When this matter was placed

before that Division Bench headed by the Chief Justice took it on the judicial side and strongly deprecated the Supreme Court order seeking information while describing the order as unnecessary interference and termed the order as "sad day for judiciary". Observing that "our embarrassment stands multiplied when we notice that the Division Bench of the High Court which pass the order was headed by the Chief Justice of the High Court" the apex court reminded the HC that under the constitution a lower forum could be called upon to "certify its record of case and proceedings to the superior forum". Finally the apex court also expunged the offending portions of the High Court order.

Offences under environmental Laws

A. Nagarathna & K. Sachidananda

From last issue

In **Municipal Council, Ratlam V. Vardhichand (AIR 1980 SC 1622)** Supreme Court held that "the guns of section 133 go in action wherever there is a public nuisance. The public power of Magistrate under the code is a public duty to the members of the public who are victims of the nuisance. Discretion becomes duty when the beneficiary brings home the circumstances for its being exercise. "The imperative tone of Section 133 Cr. P.C., read with the punitive temper of Section 188 IPC makes the prohibitory act a mandatory duty. Wherever there is public nuisance, the presence of Section 133 Cr.P.C., must be felt and any contrary opinion is contrary to law.

The Water (Prevention and Control of Pollution) Act of 1974 has been enacted with a view to prevent and control water pollution and to restore and maintain wholesomeness of water. It establishes criminal penalties of fines and imprisonment for non-compliance with section 33 orders, section 20 directions concerning information, section 32 emergency orders and section 33A directions issued by a state board. Sections 43 and 44 penalize polluters violating the prohibitory sections of the Act. Section 47 extends liability on the corporate employees and officials for the violations committed by the companies. The Act also extends liability for violations to the heads of government, its departments when a it has committed a violation.

The Indian Fisheries Act, 1987 prohibits the poisoning of waters and the consequent destruction of fish. Section 5 of the Act provides that if any person puts any poison, lime or noxious material into water with the intention of catching or destroying any fish shall be punishable with imprisonment which may extend to 2 months or with the fine which may extend to Rs. 200/-.

The Indian Forests Act, 1927 under section 26(1) provides for the punishment for a person who contravenes the rules made by the State Government under Section 32 (i) relating to poisoning of water in forest area.

Section 21 of the Indian Ports Act 1908 prohibits throwing of ballast or rubbish or any other thing likely to form a bank or shoal detrimental to navigation

into either the port or upon any place likely to be washed into the port by tides, storm or land flood. Section 6(3) imposes a maximum of 2 months imprisonment in the event of recovering notice from the conservation of port to desist from casting or throwing of ballast rubbish, or any other material and for such act's continuity.

The Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 is enacted to provide for the prevention, control and abatement of air pollution. The Act provides that if any acts which contravene the restrictive provisions of Section 21 or 22 or any directory powers of the Government, the punishment of imprisonment which may extend from 3 months to 6 years and a fine which may extend to Rs. 2,000. And certain acts which as specified in Section 38 if leads to air pollution punishment of imprisonment which extend to 3 years or with fine which may extend to Rs. 10,000.

The Karnataka Preservation of Trees Act, 1976 provides for the provisions for the preservation of trees in the state which under chapter VI provides for various penalties and procedures necessary for such preservation. Under Section 15, the Tree Officer is empowered to seize the tools and conveyances used for the commission of the offence with the tree or its part. Section 17 empowers the Tree Officer to arrest without warrant any person reasonably suspected of having been concerned in any offence under this Act. This provision was upheld in **Jose Chacko Manakattu V. The Tree Officer and DC of Forests (AIR 1989 Kar 189)**. Section 19 further provides that every tree officer or his subordinates or any forest, revenue or police officer shall prevent and may interfere for the purpose of preventing the commission of any offence under this act. Similarly the act confers various other powers to the tree officer in this regard.

The Police Act, 1881 under Section 32 provides for penalty of a fine not exceeding Rs. 200/- for violation of the conditions of any license for the use of music or for the conduct of the assemblies and processions, issued by the District Superintendent of police (on conviction before a Magistrate). Section 34 prevents and

see page 3

Offences under environmental Laws

From page 2

A. Nagarathna & K. Sachidananda

controls the slaughtering of animals, clearing of carcass, cruelty to animals and throwing dirt into the streets. The throwing of dirt into the streets among others, is punishable with a fine of Rs. 50/- or imprisonment not exceeding 8 days.

The Environment (Protection) Act, 1986 provides for a general legislation for Environmental Protection. Section 15 of the Act is the only penal provision which says that failure to comply with any provisions of Act or rules or orders laid down will be liable for a sentence of imprisonment which may extend to 5 years and fine which may extend to Rs. 1,00,000 and additional fine of Rs. 5,000 for each day of the continuation of the offence. Even the companies and Government departments are liable to be punished under this Act.

Why Environ-Offenders go Un-Punished?

In spite of the enactment of about 500 environmental related laws, the offences against environment are increasing day by day and most of the time, and such environ-offenders go unpunished. Several causes are there which have resulted in the acquittal of environ-offenders. There is relatively unorganised resentment of public against the environment crimes. The causes are as follows.

1. The laws for the regulation of the environment belongs to a relatively new and specialised part of the statutes. The obstruction in the prosecution and punishment of environmental criminals or 'environ-offenders' that the public is not only indifferent and apathetic towards such violations of law is that quite often, the members of the community themselves contribute to the commission of the various environmental crimes.

2. India has shown legislative concern to the protection of environment, but the law remains weak because judiciary has yet to display concern. In **Dwaraka Prasad v. B.K. Chowdary (AIR 1950 Cal 349)** the residents of a place filed a criminal complaint against a Ice-cream manufacturer for noise pollution. It was held that there was no real evidence to show that anybody was effected by the sound of the machine and

even though there were some witnesses their opinion is not admissible. Hence due judicial apathy towards the serious violations of environmental regulations which come before courts and in acquittal or petty fines.

3. The criminal complaints have their own peculiar procedural problems, since it is the complainant / prosecution who has to prove the intention of the accused to commit the offence. The "mens rea" of the accused has to be proved within the limitations of the definition of the section of that offence. In environmental offences, it has been seen that it is very difficult to prove the intention of the accused. In **Babulal v. Ghan-shyamdass Birla**, the M.P. High Court acquitting the accused held that "the directions and other officials could not be prosecuted unless a specific act or omission was attributed to them or there was an overt act done by them and there was mens rea on their part". Thus the accused usually get acquitted due to these procedural aspects.

4. The environmental cases involve assessment and evaluation of scientific and technical data which are necessary to understand the extent of damage caused by the accused in such offences. The courts lack the scientific knowledge or outlook which hampers the judicial scrutiny to come to a firm conclusion for conviction.

5. The provision of section 24(2) of the Environment (Protection) Act, 1986 which provides that where an offence punishable under this Act is punishable also under any other act, the offender has to be dealt with under the other Act and under the environment protection act. This reduces the deterrent effects of enhanced fine under the Act and produces uncertainty and confusion in application of penal provisions in case of violation. This situation led D'Monte in his "Environmental law has no teeth" to describe "Environment (Protection) Act as a cobra that is seemingly fierce but has no venom in its fangs."

(to be continued)

Around the Country

□ Recently the 3rd Fast Track Court in Bangalore sentenced one Ajmal to two years imprisonment and slapped a fine of Rs. 1,000 for passing urine in a moving KSRTC bus and stabbing the bus conductor with a knife when the latter objected.

□ Senior lawyer P. H. Parekh, has been elected as the President of Supreme Court Bar Association (SCBA) in a recently held election. It is noteworthy that nine out of fifteen office bearers of SCBA are women lawyers. Mr. Parekh is also the President of the Advocates - on - Record Association.

News Panorama

□ During the second week of May 2004 Israel's Supreme Court upheld the validity of demotion of Palestinian settlement in Gazastrip by Israel soldiers in self defence of the country.

□ During the second week of May 2004 Bangladesh Parliament adopted a bill providing for reservation of 45 parliamentary seats to women.

□ During the second week of May 2004 Sri Lankan Prime Minister Mr. Mahindra Rajapakse threatened to sue International Cricket Council (ICC) if the latter insists that its cricket player Muthaiah Muralitharan shall not bowl "Doosra" in International Cricket Failing which he has to face suspension of one year. Describing Mr. Muralitharan as a national asset of Sri Lanka its PM stated that ICC has no right to restrain bowlers from employing any particular style of bowling.

□ During 2002-03 the jail inmates population in US grew by 2.9% and almost touched 2.1 million people. In other words one person out of 75 persons in the US is in jail. The justice department attributes the increase in jail population to mandatory drug sentences and efforts made by the police in taking hard-core criminals off the streets.

Appointed

Mr. Justice A. V. Srinivas Reddy, has been Functioning as the Vice-Chairman of the Karnataka Administrative Tribunal after he retired as a judge of the High Court of Karnataka.

SA judge gets clean chit

In a judgment delivered during the last week of April 2004 a sessions judge of Mumbai discharged the South African High Court judge Sirajuddin Mohammed Ibrahim Desai from the charge of rape. This case had assumed international media attention recently as the Mumbai Police had filed a FIR against Mr. Desai who had visited Mumbai to participate in a conference of World Social Forum. Accepting the medical evidence the sessions judge Mr. S. P. Davere observed in his order that it was a case of consensual sex as the complaint woman had in fact acquiesced in the act.

Kolar Diary

□ On 21.4.04 Ms. G. Nagaveni, Advocate, Kolar, married Mr. K. N. Srinivasa Gowda at Kolar.

□ On 23.4.04 Mr. A. V. Anand, Advocate, Kolar married Ms. C. M. Srimanthini, Advocate, Malur at Kolar.

□ On 6.5.04 Mr. S.R. Nagesh, Advocate, Kolar married Ms. Parvathi at Kolar.

□ On 10.5.04 the marriage reception of Mr. M. Shankarappa, Advocate and Ms. Bhavya Geetha, was held at Mulbagal.

□ On 13.5.04 Mr. V. Srinivas, Advocate, Kolar married Ms. V. Saroja at Kolar.

□ On 14.5.04 Ms. D. K. Saraswathi, Advocate, Kolar married Mr. M. Muniraju at Kolar.

□ On 21.5.04 Mr. V.S. Amarnath, Advocate, Kolar, shifted his chamber to Sai Sri Nilaya, 2nd Cross, Palasandram Layout, Kolar.

□ On 26.5.04 Mr. N. Srinivas, Advocate, Kolar married N. Bhagyalakshmi at Kolar.

□ Recently in a letter written to the Bar Council of India (BCI) the State Bar Council recommended the closure of Government Law College, Kolar, for gross violation of norms.

Campus Watch

From page 1

interest in helping the teaching fraternity in this regard. Mr. Justice R. V. Raveendran, Judge, High Court of Karnataka expressed the view that there is a need to improve the quality of legal education in the country.

APP Appointments

Following the judgment of the Supreme Court 27 Advocates, who were working as APPs under the rural weightage quota were removed. In their place the Government has appointed 27 other Advocates with a direction to them to report to duty within a fortnights time from May 6th. The places of posting are given in bracket against each of the names mentioned below :

Basavaraj S Jengti, Haveri (Judicial Magistrate First Class, Afzalpur); R. M. Ganjigatti, Haveri (JMFC, Gangavathi); Amaregowda, Koppal (Additional JMFC, Gulbarga); Narayana Serigar U, Udupi (JMFC, Chikmagalur); Indira M. Chetiyar, Byadgi (JMFC, KGF); K. Mohan Kumar, Tumkur (JMFC, Belur); K. J. Kalpana, Shimoga (JMFC, Koppa); Kiran S. Patil, Belgaum (JMFC, Khanapur); Sumitra M. Anchatageri, Dharwad (JMFC, Mundgodu); Vasanthi M. Angadi, Belgaum (JMFC, Byadgi); Putturaj Varnekar, Raichur (JMFC, Sirsi); Sharagouda V. Patil, Raichur (JMFC, N. R. Pura); Shobharani Hiremath, Udupi (JMFC, Puttur); B. Nagasundaramma, Hassan (JMFC, Virajpet); Savitha S. Ghatti, Gadag (JMFC, Sagar); M. N. Usha, Mandya (JMFC, Nanjangudu); T. G. Nagaraju, Tumkur (JMFC, Mandya); R. Srinivasaraju, Tumkur (JMFC, Chikballapur); Rajkumar B. Jagamani, Belgaum (JMFC, Chamarajanagar); C. B. Vishalakshi, Mysore (JMFC, Chintamani); B. Ganesh, Mysore (JMFC, Yalander); B. Ganesh Naik, Chennagiri (JMFC, Tiptur); Anilkumar R. Thodavi, Dharwad (JMFC, Karkala); M.B. Sunkanna, Belalari, (JMFC, Kundapur); Ramaswamy Subbanna Dharma-giri, Bijapur (JMFC, Chittapur); B. ARunakshi Bheemanna, Raichur (JMFC, Sindgi); D. M. Shobha, Davangere (JMFC, Kollegal).

Retired

□ On 19.5.2004 Mr. Justice Chandrashekaraiiah, retired as a judge of the High Court of Karnataka.

□ On 25.5.2004 Mr. Justice A. V. Srinivasa Reddy, retired as a judge of the High Court of Karnataka.

Wedding

We are glad to report that :

□ On 23.4.2004 Mr. Vijay Krishna Bhat, an Advocate from Bangalore married Ms. Madhuvratha at Pallathadka in Kasargod Taluk. Mr. Bhat is from M/s. Kumar & Kumar, Advocates.

New Focus

□ Not withstanding the May Day a vacation Bench of the High Court of Karnataka did judicial work in connection with a PIL challenging the cutting of a rain tree in Bangalore.

□ On 17.5.2004 Karnataka State Bar Council (KSBC) felicitated Mr. Justice S. Rajendra Babu, the CJI at Bangalore. Mr. H. C. Shivaramu, President, KSBC welcomed the guest. In his speech Mr. Justice S. Rajendra Babu recalled his long association with Bangalore Bar. A number of high court judges were present in the occasion.

□ On 18.5.04 AAB hosted a function in banquet hall at Vidhana Soudha in honour of Mr. Justice S. Rajendra Babu who has become the Chief Justice of India.

□ On 19.5.04 Mr. Justice Shivaraj V. Patil, Judge, Supreme Court of India delivered the valedictory speech of a seminar titled judicial values and ethics in the Karnataka Judicial Academy at Bangalore. People have reposed confidence in judiciary and it is the highest asset of the system.

Litigants consider judges as God; however, the judicial officers can consider themselves as human beings discharging divine duties it is a good augury to the institutions he said. Justice N. K. Jain, C. J. High Court of Karnataka was present in the seminar.

Miscellany

□ On 21.5.2004 High Grounds Police arrested one Vijaykumar (22) working as a Dalayat in High Court of Karnataka, Vijay Naidu (28), owner of Infinity Communications and Kumar Raju (24) owner of 'One-two-one shop' for having stolen a credit card belonging to Justice D. V. Shylendra Kumar. Investigations have revealed that Vijaykumar had stolen the credit card in April 2004 while residence of Justice D. V. Shylendra Kumar was shifted after which he purchased two mobile phones by using the credit card. Later Vijay Naidu received that card from Vijay Kumar and by using the said card he was able to secure Rs. 38,000/- by raising a fake bill from the shop of his friend Kumar Raju.

□ During this month Ms. BJG Sathyashree, Advocate received first prize in fancy dress competition in the cultural events-04 conducted by Journalists Forum, Bangalore. She also received second prize in Rangoli and third prize in the ball Bucket competitions organised by Basava Samithi, Bangalore.

Around the Courts

From page 1

guilty and sentenced them to undergo three years imprisonment. The High Court upheld the conviction but reduced the sentence to six months. While allowing the appeal filed by Manoranjan Das the Supreme Court said that both the trial court and the High Court committed serious error in convicting Manoranjan Das who had introduced Loknath Acharya to the Bank only for opening an account and "that by itself does not spell out any fraud."

Constitutional Law

□ **Joint reading of Articles 29 & 30 - minority rights are not affected by Government decision to make state language compulsory;**

In a judgement delivered during last week of May 2004 a three judge bench headed by Chief Justice S. Rajendra Babu upheld the validity of the State Government's decision in making Marathi, compulsory subject in school syllabi. The decision was challenged on the ground that it was violative of fundamental right of the minority community. The challenge was made by a Gujarathi School in Maharashtra which contended that imposition of Marathi as a subject in the school syllabi violated the fundamental rights of Gujarathi community to set up and administer a school of their choice. Terming Maharashtra's decision reasonable the court said that the State Government took the decision in the larger interest of the State because official and common business is done in Marathi. Rejecting the plea of the Gujarathi School the court said "it is difficult to read Articles 29 and 30 in such a way that it contains a negative right to exclude the learning of regional languages."

Service Law

□ **State Governments cannot interfere in the appointment of teachers in private educational institutions even if it gets grants from the state;**

In a judgment delivered during the last week of May, 2004 a bench of the apex court comprising Chief Justice S. Rajendra Babu and Justice G. P. Mathur, ruled that though the West Bengal

government could fix minimum educational qualification for a teacher it cannot restrict the society's right to choose its candidate from among them who possess the eligibility criteria. Allowing a Brahmo Samaj Education Society's petition the court said that "independence for the selection of teachers among the qualified candidate is fundamental to the maintenance of the academic and administrative autonomy of an aided institution." The court also observed that merely because of the petitioners are receiving aid their autonomy of administration cannot be totally restricted and institutions cannot be treated as a government institution. Elaborating further the court observed that the Government could only impose such conditions which were necessary for the proper maintenance of the standard of education and to check mal-administration.

Foreign Tour

On 21-5-04 Mr. R. Rajagopalan, Advocate, returned to Bangalore after a fortnights tour of Scandinavian Countries and Russia.

Obituary

We report, with regret, that

□ On 17.4.2004 Shivananda Reddy, Advocate, died in a road accident near Channarayapatna along with his wife. Reddy commenced his practice in the chamber of Prof. B. T. Parthasarathy, Senior Advocate.

□ On 11.5.04 M. G. Srinivas (49), Advocate, passed away at Bangalore. Srinivas started his professional career in the chamber of Late M. Ranga Rao. He was very popular among students and young Advocates as he was a faculty member of several Law Colleges in Bangalore.

□ On 15.5.04 former High Court Judge, B. K. Sangalad (64) died.

Four things belong to a judge : to hear courteously, to answer wisely, to consider soberly, and to decide impartially.

Socrates

ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ : ಇವರಿಗೆ ತಬಲದ್ದೇ ಧ್ಯಾನ

ವಕೀಲರ ಸಂಘದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೂವತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷದ ಉತ್ಸಾಹಿ ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಲಾವಿದರು. ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ, ತಬಲ, ಡೋಲಕ್ ಕಾಂಗೋ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ನುಡಿಸುತ್ತಾ, ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ಸಂಗೀತ ತಂಡದಲ್ಲಿ, ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಸಾಯಿಬಾಬಾ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಭಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಕಸ್ತೂರಿ ಶಂಕರ್, ವಕೀಲ ಐ.ಎಂ. ಮುನಿಯಪ್ಪ, ಅಜಯವಾರಿಯರ್ ಮುಂತಾದ ಸಂಗೀತ ದಿಗ್ಗಜರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಹರಿಕಥೆ, ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಬಲ ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುತ್ತಾಪ್ತ ಸದ್ದು ಮಾಡುವ ಸದಾಶಿವ ನಿಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಮೌನಿ, ಸರಳ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಾವಾಯ್ತು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಯ್ತು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಬಂದು ಕರೆದರೂ ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯಸ್, ಅನ್ನುವ ಸದಾಶಿವ ಸಹಕಲಾವಿದ ರೊಡನೆ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಗುಣ ದಿಂದಾಗಿ ಕಲಾವಿದರ, ಸಂಗೀತಪ್ರಿಯರ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲೂ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳ, ವಕೀಲರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸೂರಾ : ತಬಲದ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವು, ಉತ್ಸೇಜನ, ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ತಬಲಾಪಟು ಯಾರು?

ಸದಾಶಿವ : ಚಿಕ್ಕವನಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಗಿಲು, ಟ್ರಂಕು, ತಟ್ಟೆ, ಪಾತ್ರೆ, ಮೇಜು, ಬೆಂಚು ಹೀಗೆ, ಕೈಗೆ, ಏನು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಯುವ, ಅದರಲ್ಲೇ ಯಾವುದೋ 'ರಿದಂ'ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಖುಷಿಪಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಮೊದಮೊದಲು ಇದ್ದಾವುದೋ ದುರಭ್ಯಾಸ ನನ್ನದು ಎಂದು ತಿಳಿದ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಕೈಲಿ ನಾನೇ ತಬಲವಾದ ಘಟನೆಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೂ ನನ್ನ ಈ ಅಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿದು ನನ್ನ ತಂದೆ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಗೌ|| ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಎಂ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಜತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆಯ ರಾಮಮಂದಿರದ ಭಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಾ ಕ್ರಮೇಣ, ಲಯ ತಾಳಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಲೆಲ್ಲಾ ತಬಲಗಳಿಗೆ ಕೈಹಚ್ಚಿ ಭಲಾ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡೆ, ರಿಹರ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ತಬಲಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿಯೇ ನಾಲ್ಕು ತಬಲ ಸೆಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದರ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನುರಿತ ತಬಲಾಪಟುಗಳ ಕೈಚಳಕ ಗಮನಿಸುವುದು, ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿನ ನನ್ನ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸುಗಳ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮೆಲಕುಹಾಕಿ ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಸರತ್ತುಗಳ ಫಲವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಗೇ ಹೋಗಿ ತಬಲ ನುಡಿಸುವ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕಲಿಯ ಬೇಕಾದ್ದು ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವೂ ಇದೆ. ನನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿನ ತಬಲಾ ಪಟು ಜಾಕೀರ್ ಹುಸೇನ್.

ಸೂರಾ : ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಜನ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

(2ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ)

ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ

(ಅನುಭವೀ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಬ್ಬರ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಲಿತ "ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ" ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತಂತೆ "ಸಂವಾದ"ಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ).

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ತರುವದು ಮೊದಲ ಕೆಲಸ; ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಾಗಲೀ, ನಯವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಲೀ ಅನಂತರದ ಮಾತು.

ಇದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯವರೆಗೆ, ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಆರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಸಹ ಕೆಳಗಿನ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದು ವರೆದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ತಪ್ಪಿದ ಅವಧಿ ಬಹುಸ್ವಲ್ಪ. ಕೇವಲ ಐವತ್ತು ಅರವತ್ತು ವರುಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂಗ್ಲಿಷಿಗೂ ನಮಗೂ ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಕನ್ನಡ ಎಂದಕೂಡಲೇ ಬಹಳ ಕಠಿಣವೆಂಬಂತೆ ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ತಾಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಸರಕಾರದ ಆದೇಶಗಳಾಗಲಿ, "ಕಚೇರಿ ಕೈಪಿಡಿ" ಯಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಲಿ, ತರಬೇತಿಗಳಾಗಲಿ, ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಕೈಮರಗಳಾಗಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದವರೂ ಹಾಗೂ ಬಳಸುವವರೂ ನಾವೇ ಅಲ್ಲವೇ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಶ್ಲಾಸ, ಕುತೂಹಲ, ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಕುದುರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಅದು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುವದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಲವಲವಿಕೆ ಮೂಡಿ ದಂತಿದೆ. ಅದೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಆಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ತೀರ್ಪುಗಳ ರಚನೆ

ತೀರ್ಪುಗಳ ರಚನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸ ಬಹುದು. ಉದಾ: ಶೀರ್ಷಿಕೆ, ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ವಕೀಲರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ವಿವರಗಳು, ಆ ವಿವರಗಳ ತುಲನೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಮಾಡುವ ಆಜ್ಞೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಐದು ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ತೀರ್ಪನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದು.

ಈಗ, ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಭಾಗವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ

ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವು ಉಪವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸ ಬಹುದು.

1. ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಹೆಸರು :
ಉದಾ : ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
2. ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ತೀರ್ಪಿನ ದಿನಾಂಕ :
ಉದಾ: ಆರ್‌ಎಂ/1975-76 ದಿನಾಂಕ 18-5-75
3. ವಾದಿಯ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸ ಎಡಕೊನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ವಿಳಾಸ ಬಲಕೊನೆಗೆ
ಉದಾ: ಅಂದನೂರು ಬಸವರಾಜಪ್ಪ, 1. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿ ರಾಜಪ್ಪ, ವರ್ತಕ, ದಾವಣಗೆರೆ 2. ಸಹಾಯಕ ಕಮಿಷನರು
4. ನಡುವೆ ಅಧಿಷ್ಠಿತ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು :
ಉದಾ : ಶ್ರೀ.....ರವರು, ವಿಶೇಷ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ.
5. ಪ್ರಕರಣದ ವಿಷಯ:
ಉದಾ: ವ್ಯವಸಾಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ.ನಂ. 18ರ ಬಳಕೆಯ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿ ಅಂದನೂರು ಬಸವ ರಾಜಪ್ಪನ ಅರ್ಜಿ-ಅಪೀಲು-ಭೂಕಂದಾಯ ಶಾಸನದ ಕಲಮು....

ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ-ಮೂರನೆಯ ಅಂಶ ವಿರುವಲ್ಲಿ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವಿಷ್ಟು ಅಂಶಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಇದಾದನಂತರ ತೀರ್ಪು ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಮೊದಲು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ದಿನಾಂಕದ ವಿವರ ಬರೆದು ಆಮೇಲೆಯೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ಬಹುದು.

ಉದಾ: "ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳನ್ನು ದಿನಾಂಕ 12-4-1975 ರಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೀಗಿದೆ..... ಇತ್ಯಾದಿ" ಅಥವಾ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲು ಬರೆದು ಅದು ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ-

"ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 12.4.75 ರಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ವಾದಿಯ ವಕೀಲರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯೇನೆಂದರೆ--"

ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ....

ಅಣಕು ವಿಚಾರಣೆ

-ವಿಷಯೇಶ್ವರ

(1ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಸದಾಶಿವ : ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ನನಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಸಾಯಿಬಾಬಾ ಟೆಂಪಲ್ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೌರವಾದರಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾದ ವಕೀಲರ ಸಂಘ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಮಿಗಿಲಾಗಿ ವಕೀಲರ ಸಂಗೀತ ವೃಂದದ ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹ, ಸಂಗೀತ ಪ್ರಿಯ ವಕೀಲರ ಅಭಿಮಾನ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಸೂತ್ರ : ನಮ್ಮ ವಕೀಲರ ಸಂಗೀತ ವೃಂದದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆ.

ಸದಾಶಿವ : ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ, ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಹಾಡುವ ಬಹುಮಂದಿ ಕಲಾವಿದರಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಸುಗಮ ಸಂಗೀತ, ಚಿತ್ರಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಯಾರಿಗೂ ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದು ಮುನಿಯಪ್ಪನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೀಗ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದೆಯಾದರೂ, ಸೀಮಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋಜೂರ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ದೂರದರ್ಶನ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಲಾವಿದರು ಎರಡು-ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲವರಾದ್ದರಿಂದ, ವಕೀಲರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಖಾಸಗಿ ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನೂ ಕರೆಯುವ ಬದಲು ನಮ್ಮ ವಕೀಲರ ತಂಡವನ್ನೇ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರೆ, ಹಿತ್ತಲಗಿಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಮದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಅನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಸೂತ್ರ : ನಿಮ್ಮ ವಕೀಲರ ಒಲವೂ ಸಂಗೀತದ ಕಡೆಗಿದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಗಮ....

ಸದಾಶಿವ : ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷದ ನನ್ನ ಮಗ ಹರೀಶ್ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಗೆಜ್ಜತಾಳ. ಡ್ರಂಪ್ಪಾಡ್ ನುಡಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಕೂರುತ್ತಾನೆ. ಮಗಳು ಮೇಘನ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಾಯಕಿಯಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಓದಿನ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಪತ್ನಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ನಮ್ಮ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಸೂತ್ರ : ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು ಸಂಭಾವನೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ?

ಸದಾಶಿವ : ಮೊದಲಿಗೆ ನನಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಗುವುದು ತಬಲಾ ನುಡಿಸುವುದರಿಂದ, ಸಂಭಾವನೆ ನಂತರದ್ದು. ಆದರೂ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸಂಭಾವನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹವ್ಯಾಸದಿಂದ ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಅವಕಾಶ, ಸಂಗೀತಾಸಕ್ತರ ಅಭಿಮಾನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸದಾಶಿವರ ಜೀವನ ಸದಾ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಂಗೀತದ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಳತಪ್ಪದೆ ಸಾಗಲಿ ಎಂದು ಲಹರಿ ಕಮ್ಯೂನಿಕ್ ಸಂವಾದದ ಓದುಗರ ಪರವಾಗಿ ಹಾರೈಸೋಣ.

-ಸೂತ್ರಧಾರ ರಾಮಯ್ಯ

ಗುರು

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು ಒಬ್ಬ ನುರಿತ ಗುರುಗಳು. ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿಯಮ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ತರಬೇತು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಜವಾದ ಗುರುವಿನ ಕೆಲಸ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ತೋಟಗಾರನ ಕೆಲಸದಂತೆ. ಬಗೆ ಬಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೂವಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ನೀರು, ಬೆಳಕು ಒಂದೇ ಆದರೂ ಆಳತೆಯ ರೀತಿ, ಹಾಕುವ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು. ಬುದ್ಧಿವಾದದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವಂತಹವೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದವೂ ಇರಬಹುದು. ಶಿಷ್ಯರ ನ್ಯೂನಾತಿರೇಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರುಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪುಷ್ಟಿ ವಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದವರು ಅವರು.

ಅವರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯರ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೂ ಮರೆಸುವಂತಹುದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದರೆ 'ಪ್ರೀತಿ' ಎಂಬ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕ. ಮೊದಲು ಶಿಷ್ಯರ ಎದೆಗೆ ತಟ್ಟಿದ್ದು ಪರಮಹಂಸರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಅವರ ಅಪಾರ ಪ್ರೇಮ. ಆ ಪ್ರೇಮ ಮಹಾಸ್ತ್ರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಇನ್ನು ಅವರಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಾರು 'ಗುರು' ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು? (ಸಂಗ್ರಹ)

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ)

ನ್ಯಾ : (ಅಸಹನೆಯಿಂದ, ವಾದಿಯ ವಕೀಲರ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ) ಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು.

ವಾ.ವ. : ವಾದಿಯು ಗೊತ್ತೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಗೊತ್ತು

ವಕೀಲ : ದಾವಾ ಆಸ್ತಿಯು ವಾದಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ?

(ನನ್ನ ತಕರಾರಿದೆ (ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್) ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿ ವಾದಿಯ ವಕೀಲ ಚಂಗನದ್ದು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರತ್ತ ನೋಡಿದರು).

ನ್ಯಾ : ಏನು?

ಪ್ರ.ವ. : ಲೀಡಿಂಗ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ.

ವಾ.ವ. : ನಾನೇನು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ನನ್ನ ಪಂಡಿತ ಮಿತ್ರನಿಗೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯವಿಲ್ಲವೇ?

(ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೇರಿತ್ತು, ಅವರೋ ಶೀಘ್ರಕೋಪಿ)

ನ್ಯಾ : (ಏರಿದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ) ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇರಲಿ. ಕಂಟೆಂಪ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವೆ. (ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ವಾದಿಯ ವಕೀಲನನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು)

ವಾ.ವ. : (ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದೆ) ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಕ್ಷಮಿಸಿ "ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಲು" ಎನ್ನುವ ಅತುರದಲ್ಲಿ "ಸರಿ" ಬಿಟ್ಟು ಬಾಯಿ ತಪ್ಪಿಬಿಟ್ಟೆ. "ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು" ಎಂದು ಬಿಟ್ಟೆ. ಸಾರಿ, ಸಾರಿ ಮಹಾಸ್ವಾಮೀ.

ನ್ಯಾ : ನೀವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರಿಯನ್ನೂ ಸರಿದಾರಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಡುವ ಅಸಾಮಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು...

ಮುಂದುವರಿಸಿ...

ಪ್ರ.ವ. : (ಎದ್ದು ತಕ್ಷಣ) ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಆಡಗಿದೆ ಅದು ಲೀಡಿಂಗು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಕರಾರು. ಇದು ಉತ್ತರ ಸೂಚಕ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ವಾ.ವ. : ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

ನ್ಯಾ : ತಕರಾರನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ವಾ.ವ. : ಈಗ ಹೇಳು, ಹೊಲವು ಯಾರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ನೀವು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ವಾದಿಯ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆ.

ವಾ.ವ. : ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಸುಮಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನಾನು ನೋಡಿರುವೆ.

ವಾ.ವ. : ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಆಡ್ಡಾಡುವೆಯೇ?

(ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಕೀಲ ತಟ್ಟನೆ ನಿಂತ ತಕರಾರು, ತಕರಾರು ಎಂದು)

ಪ್ರ.ವ. : (ಗರ್ಜಿಸಿದ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಅನ್ಯಾಯ.

ನ್ಯಾ : ತಕರಾರು ಉರ್ಜಿತ.

ಸಾಕ್ಷಿ : (ಸ್ವಗತ. ಇದೇನು ? ತಕರಾರನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ ತಕರಾರನ್ನು ಉರ್ಜಿತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ತಕರಾರನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರ ಯಾವಾಗ? ಎಲ್ಲಿ?) (ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಗಂಟಲಿನ ತನಕ ಬಂದು ಬಾಯಲ್ಲೇ ಹೆದರಿ ನಿಂತಿತು.)

ನ್ಯಾ : ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ವಾ.ವ. : ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು

ಸಾಕ್ಷಿ : ಮಣಿಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ವಾದಿ ಹೊಲದ ಬದುವಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಆಗಾಗ ಆಡ್ಡಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆಗ ವಾದಿಯು ಹೊಲವನ್ನು ಉಳುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ.

ವಾ.ವ. : ಮುಗಿಯಿತು. ಐ ಕ್ಲೋಸ್.

ನ್ಯಾ : (ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಕೀಲನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ) ಮಾಡಿರಿ ಪಾಟೀ ಸವಾಲ್.

ಪಾಟೀ ಸವಾಲ್.

ಪ್ರ.ವ. : ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಬುದ್ಧಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ನಾನು ಏಕೆ ಹೀಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆ?

ಪ್ರ.ವ. : ಮಣಿಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಜಮೀನು ಇದೆಯೇ?

ಮನೆ ಇದೆಯೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರ.ವ. : ಮತ್ತೆ ಆ ಊರಿನ ಹೊಲದ ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಓಡಾಡಲು ಕಾರಣ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಆ ಊರಿನ ಕೊಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನನಗೊಬ್ಬಳು ಸಂಗಾತಿ ಇದ್ದಾಳೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವಳ ಗುಡಿಸಿಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರ.ವ. : ಸಂಗಾತಿ ಎಂದರೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯ, ನಿಮಗೇಕೆ?

ಪ್ರ.ವ. : ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಿನಗಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ ಕೊಡ.

(ಪ್ರ. : ವಕೀಲ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ನಿಶ್ಚಹಾಯಕನಂತೆ)

ಪ್ರ.ವ. : ಈ ಪುಂಡ ನನ್ನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿ.

ನ್ಯಾ : (ಸಾಕ್ಷಿಗೆ) ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡು.

ಮರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಡ.

ಸಾಕ್ಷಿ : ಸಂಗಾತಿ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆ.

ಪ್ರ.ವ. : ಅವಳ ಹೆಸರೇನು?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಚಿಂತಾಮಣಿ.

ಪ್ರ.ವ. : ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಹೋಗುತ್ತೀಯಾ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಬಂದಾಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ವಾದಿಯ ಹೊಲದ ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರ.ವ. : ಅಂದಾಜು ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಪ್ರ.ವ. : ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳು.

ಸಾಕ್ಷಿ : ನಾನು ಲೆಕ್ಕವನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಸುಮಾರು ದಿನಗಳು ಇರುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರ.ವ. : ಬದುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೋಗಲು ಕಾರಣ, ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲವೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ದಾರಿಯಿದೆ. ರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಬದುವಿನ ಗುಂಟ ನಡೆದು, ಸಂದಿಗ್ಧೋದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಅವಳ ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇದೇ ಕಾರಣ.

ಪ್ರ.ವ. : ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡನಿಲ್ಲವೇ?

ಸಾಕ್ಷಿ : ಇದ್ದನಂತೆ ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗಿರುವನಂತೆ. ಇವಳಿಗೆ ಕೈ ಕೊಟ್ಟು.

ಪ್ರ.ವ. : ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನು ಮಾಡುವೇ?

ವಾ.ವ. : (ವಾದಿಯ ವಕೀಲ ಸರನೆ ನಿಂತು ಗರ್ಜಿಸಿದ) ಇದೇನು ಅಸಂಬದ್ಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಇರಲಿವೆಂಟು. ಅವನವಳ ನೆಂಟು ಹೇಗೆ ರೆಲಿವೆಂಟು? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನನ್ನ ತಕರಾರು.

ನ್ಯಾ : ನಿಮ್ಮ ತಕರಾರು ಉರ್ಜಿತ.

ಪ್ರ.ವ. : (ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ) ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನನ್ನ ವಾದವನ್ನೇ ಕೇಳಿದೇ ಹೇಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ?

ನ್ಯಾ : ಅದೇನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿರಿ.

(ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಕೀಲನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ವಾದ ವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಮಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರು. ಪ್ರತಿವಾದಿಯ ವಕೀಲನು ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ. ವಾದಿಯ ವಕೀಲನು ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಗೆ ಬೀರಿದ.)

(ಸಶೇಷ)